

uzeti da se mjesto izvršenja obveze ima smatrati mjesto utovara, tj. mjesto koje se nalazi na području Jugoslavije.

Bilo da se radi o primjeni principa *locus contractus*, bilo principa *locus solutionis*, mora se s obzirom na navedeno smatrati da je za odlučivanje o nastalom sporu nadležan jugoslavenski sud.

S obzirom pak na to što je zadnje boravište prvotuzenika u času nastajanja obveze bilo na području Višeg privrednog suda NR Hrvatske, to se ovaj sud proglašuje nadležnim za odlučivanje u sporu po čl. 455, 456 i 460 ZPP.

Nije osnovan prigovor tuženika da se na sporni prijevoz nemaju primijeniti odredbe ugovora o kojemu se u ovom sporu radi. Taj ugovor po svom sadržaju predstavlja okvirni ugovor za razne prijevoze, koje će tužitelj obaviti za tuženika. Stranke nisu ugovorile tačno određene prijevoze i prijevozne relacije, nego su ugovorom stvorile okvir za vršenje prijevoznih usluga na bilo kojoj konkretnoj relaciji sa utovarom u Jugoslaviji i istovarom u Italiji. Sud smatra da navedeni principi o utvrđivanju nadležnosti jugoslavenskog suda vrijede i za obveze koje slijede iz okvirnog ugovora, a ne samo iz konkretnog ugovora o prijevozu.

Z.R.

VIŠI PRIVREDNI SUD NR HRVATSKE

Prvostepena presuda od 16.XII 1961.

Vijeće: Zvone Rihtman, dr Emilije Pallua, dr Branko Jakaša

Privremena naredba zaustavljanjem broda - Predlagač je dužan nadoknaditi štetu brodaru za zaustavljanje broda, ako u predviđenom roku ne podnese tužbu za opravdanje privremene naredbe - Za promašenje roka podnašanja tužbe odgovara se po načelima kauzaliteta, tj. bez obzira na razlog zbog kojega tužba nije podnesena

Poduzeće luka i skladišta isposlovalo je privremenu naredbu zaustavljanjem broda. Budući da nije u propisanom roku podnijelo tužbu radi opravdanja privremene naredbe, brod je oslobođen. Brodar tuži Poduzeće luka i skladišta za naknadu štete koju je pretrpio radi zadržavanja broda.

Tuženi se protivni tužbenom zahtjevu tvrdeći da nije kriv što nije došlo do pokretanja parnice, a to tumači tako što je garancija tužiočeva agenta učinila takvu parnicu nepotrebnom.

Sud je, u granicama dokazane štete, obvezao tuženika.

Tužbeni zahtjev pravno je osnovan na pravnom pravilu čl. 343 bivšeg Zakona o izvršenju, koji se primjenjuje u praksi privrednih sudova na osnovu čl. 4 Zakona o nevažnosti pravnih propisa donesenih prije 1941. i za vrijeme okupacije. Odgovornost za štetu nastalu uslijed izdavanja privremene naredbe, koja nije pravovremeno opravdana tužbom, ocjenjuje se po principu **uzročnosti**, a u ovom sporu nesporno je da tuženik nije u naredjenom roku ustao tužbom radi opravdanja privremene naredbe. Motivi zbog kojih tuženik nije na vrijeme pokrenuo parnicu nisu relevantni; naprotiv je sama činjenica da to nije učinio dovoljna da nastane neoboriva pravna predmjera, da je predlagač zahtijevao izdavanje privremene naredbe bez pravne svrhe, koja bi ju opravdavala, a to ga ujedno čini odgovornim za štetu, koju je posljedicama ishodjenja privremene naredbe, tj. zaustavljanjem broda, nanio protivnoj stranci.

Z.R.

B/ Odluke stranih sudova i arbitraža

SUDSKI ODBOR TAJNOG SAVJETA

/Judicial Committee of the Privy Council/

Presuda od 24, 25. i 26. VII 1961.

Državni tužilac Ceylona c/a Scindia Steam
Navigation Company, Ltd, India

Dokazna snaga teretnice - Opaska "težina i sadržaj nepoznat" ne odnosi se i na broj komada - Unatoč opasci da je teret brojen, brodar ima pravo dokazati da je primio manji broj komada od onoga koji je naveden u teretnici - Brodar se ne može osloboditi odgovornosti za manjak robe samim navodom da je predao svu robu koju je primio i da nije vjerojatno da je roba nestala u toku putovanja - Ako je dokazan sadržaj tereta koji je isporučen, pretpostavlja se da je istog sadržaja bio i teret koji se izgubio

Ceylonska vlada kupila je u Burmi 100.652 vreće riže. Da su sve te vreće ukrcane na brod "Jalaveere" u Rangoonu, vlasništvo Scindia Steam Navigation Company, Ltd, India, to je vozar potvrdio u izdanim trima teretnicama. Prilikom iskrcavanja tereta u Colombu ustanovljeno je, međjutim, da je iskrcano samo 100.417 vreća riže.